

Wójt Gminy Kruklanki

Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w Gminie Kruklanki w roku szkolnym 2017/2018

*(art. 264 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r.
Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe
– Dz. U. z 2017 r., poz. 60 z późn.zm.)*

Kruklanki, październik 2018 r.

I. Wstęp, metryczka gminy

Celem informacji o stanie realizacji zadań oświatowych jest przedstawienie radzie gminy oraz lokalnej społeczności jasnego i zwięzłego obrazu, w jaki sposób gmina wypełnia swoje zobowiązania w obszarze oświaty, a także postępu i trudności w poprawianiu szans oświatowych swoich dzieci, młodzieży i obywateli.

Tabela 1. Metryczka gminy

METRYCZKA GMINY	Dane z roku 2016	Dane z roku 2017	Dane z roku 2018 (plan)
Liczba ludności gminy	3.250	3.253	3.263
Budżet gminy (wykonanie 2016, 2017, plan 2018)	12.683.717	15.631.797	15.315.011
Budżet w przeliczeniu na jednego mieszkańca	3.903	4.805	4.693
Dochody własne gminy bez subwencji oświatowej	5.519.223	5.213.627	5.961.023
Dochody własne gminy bez subwencji oświatowej w przeliczeniu na jednego mieszkańca	1.698	1.603	1.827
Otrzymana subwencja oświatowa	2.641.418	2.753.764	2.765.130
Subwencja oświatowa w przeliczeniu na jednego ucznia (bez klas „0”)	8.576	9.528	9.736
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854 (wykonanie 2016, 2017 plan 2018)	3.654.214	3.986.564	4.162.953
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854 (wykonanie 2016/17, plan 2018) w przeliczeniu na jednego ucznia (razem z oddz. przedszkolnym)	10.592	12.536	13.516
Liczba wychowanków przedszkoli i uczniów szkół prowadzonych przez Gminę Kruklanki	345	318	308
w tym w oddziałach przedszkolnych	37	29	24
Liczba wychowanków przedszkoli dotowanych przez Gminę	37	42	55

*stan na 10.10.2018

II. Podstawowe decyzje prawne i strategiczne

1. Uchwała Nr XX/176/2017 Rady Gminy z dnia 28.03.2017 r., w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjum do nowego ustroju szkolnego.
2. Wpis do ewidencji szkół, placówek i przedszkoli niepublicznych – Punktu przedszkolnego „Chatka Puchatka” funkcjonującego przy BiOKGK Kruklanki od dnia **01.01.2010 r.**
 - kwota dotacji w roku 2016 – 309,93 zł w przeliczeniu na jednego ucznia.
 - kwota dotacji w roku 2017 – 307,53 zł w przeliczeniu na jednego ucznia.
 - **kwota dotacji w roku 2018 – 270,04 zł** w przeliczeniu na jednego ucznia.
3. Uchwała Nr V/25/2015 Rady Gminy z dnia 6.03.2015 r. w sprawie określenia regulaminu otwartego konkursu ofert oraz kryteriów wyboru ofert na zapewnienie możliwości korzystania z wychowania przedszkolnego w niepublicznych przedszkolach i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego.
4. Uchwała Nr XXVI/236/2018 Rady Gminy Kruklanki z dnia 20.02.2018 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystywania dotacji
5. Uchwała Nr XX/177/2017 Rady Gminy z dnia 28.03.2017 r. w sprawie określenia kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, dla których Gmina Kruklanki jest organem prowadzącym.
6. Uchwała Nr XX/178/2017 Rady Gminy z dnia 28.03.2017 r. w sprawie określenia kryteriów rekrutacji i liczby punktów za poszczególne kryteria oraz dokumentów niezbędnych do ich potwierdzenia,

stosowanych w postępowaniu rekrutacyjnym do klas I publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Kruklanki.

7. Programy realizowane w szkołach:

- ▲ Podniesienie jakości kształcenia ogólnego w gminie Kruklanki, którego celem jest podniesienie jakości kształcenia w obszarze nauk ścisłych, w dziedzinie nauk matematyczno – przyrodniczych, fizyki i chemii. Całkowity koszt realizacji projektu **441 054,39 zł** (wydatki kwalifikowane). Program zakończony z końcem czerwca 2018 r.
- ▲ „Szkłanka mleka”, którego celem jest kształtowanie wśród dzieci i młodzieży dobrych nawyków żywieniowych poprzez promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych.
- ▲ W SP Kruklanki - „Owoce w szkole” dla klas I-III, którego celem jest odwrócenie niekorzystnych tendencji dotyczących zwyczajów żywieniowych dzieci, a w szczególności niewystarczającego spożywania owoców i warzyw.”

III. Demografia

Tabela 2. Rzeczywiste i przewidywane liczby uczniów ogółem (publiczne i niepubliczne)

Rok szkolny	Inna forma wychowania przedszkolnego (3-5 latki)	Obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego		Szkoła podstawowa		Gimnazjum
	niepubl. przy GOK	SP Boćwinka	SP Kruklanki	SP. Boćwinka	SP. Kruklanki	
2011/2012	35	34	23	71	123	98
2012/2013	33	28	29	77	119	89
2013/2014	39	26	36	80	112	84
2014/2015	37	15	36	89	119	85
2015/2016	37	17	20	90	132	86
2016/2017	42	13	16	85	116	88
2017/2018	55	0	24	97*	135*	54**
2018/2019	55	10	20	97	153	25***
2019/2020	55	15	15	96	147	-
2020/2021	55	14	19	106	149	-
2021/2022	55	9	18	107	152	-

* dodatkowo VII klasa Szkoły Podstawowej

** II i III klasa gimnazjalna

*** III klasa gimnazjalna

Gimnazjum w Kruklankach zakończyło działalność z dniem 31 sierpnia 2017 roku.

1. W ciągu najbliższych 3 lat liczba dzieci i młodzieży będzie kształtowała się następująco:

- przedszkole niepubliczne – dzięki modernizacji budynku dysponuje większą ilością miejsc - do 70.
- od roku szkolnego 2017/2018 odnotowuje się spadek liczebności oddziałów – zwłaszcza oddziałów przedszkolnych.
- SP Boćwinka i SP Kruklanki – wzrost w związku z powrotem do szkół ośmioklasowych;
- Gimnazjum – stopniowe wygaszanie do 2019 r.

2. Dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami w roku szkolnym 2017/2018:

- SP Boćwinka – **4 osoby** (w klasie V – 2 os., VI – 1 os., VII – 1 os.)
- SP Kruklanki – **4 osoby** (w klasie „0” – 1os., I – 1os., II – 1os., VII – 1 os.)
- Gimnazjum – **3 osoby** (w kl II – 2 os., III – 1os.)

3. Wydatki z tytułu dotacji udzielonych do przedszkoli niepublicznych poza terenem gminy - Przedszkole niepubliczne „Koralik” w Giżycku, „Złota Rybka” w Pozezdrzu i „Słoneczna kraina” w Wydminach:
 - w roku 2015/2016 średnio 3 dzieci/1 m-c. Łączna kwota dotacji 15.805,08 zł
 - w roku 2016/2017 średnio 5 dzieci/1 m-c. Łączna kwota dotacji 17.834 zł
 - **w roku 2017/2018 średnio 5 dzieci/1 m-c. Łączna kwota dotacji 27.866,15 zł**
4. Zwrot wydatków z innych gmin – kwota: 12.663,11 zł, za średnio 3 dzieci uczęszczających do niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego „Chatka Puchatka” w Krukłankach.

IV. Sieć szkół i placówek

Tabela 3. Liczba uczniów i wychowanków publicznych i niepublicznych przedszkoli i szkół

	Publiczne		Niepubliczne „Chatka Puchatka”
	Boćwinka	Krukłanki	
Liczba wychowanków przedszkoli, niezależnie od typu placówki wychowania przedszkolnego	0	24	55*
Liczba uczniów szkół podstawowych (do kl.VII)	97	133	XXXXXXXXXXXXX
Liczba uczniów klas (II, III) Gimnazjum	XXXXXXXXXX	54	
Łączna liczba uczniów	97	211	

*Liczba dzieci deklarowana przez organ prowadzący (BiOKGK), we wniosku złożonym do dnia 30 września, roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. Średnia liczba dzieci w ciągu roku 2017/2018 wyniosła **39 osób**.

Po raz pierwszy od wielu lat, z uwagi na niż demograficzny nie utworzył się oddział przedszkolny w Boćwinie.

Tabela 4. Przedszkola publiczne i niepubliczne

Publiczne	wychowankowie	oddziały	Etaty nauczycieli	Uwagi	Czas przebywania dzieci w placówce
Oddział przedszkolny w SP Boćwinka	-	-	-	Brak dzieci	-
Oddział przedszkolny w SP Krukłanki	24	1	1	24 -6-latki	5 -6 godz.
Niepubliczne					
Punkt przedszkolny „Chatka Puchatka” w Krukłankach	42	2	2	3-4 latki	do 9 godz.

Uwaga: liczba etatów nauczycielskich rozumiana jako liczba etatów przeliczeniowych wynikająca z ogólnej liczby godzin realizowanych w oddziałach

- **Dotacja przedszkolna** (na dzieci do 5 lat) na 2017 r. wyniosła: 68.238 zł – 51 dzieci (BiOKGK) / 1.338 zł na dziecko (przewidywane wyrównanie za 81 dzieci)
- Dotacja przedszkolna na **2018 r.:** 61.650 zł – 45 dzieci (BiOKGK) / 1.370 zł na dziecko
- Od 2017 r. dzieci 6-letnie w oddziale przedszkolnym zostały objęte **subwencją oświatową**. Przyznane na ten cel środki to **98.546,70 zł**, co w przeliczeniu na dziecko, wyniosło średnio **4.479 zł**.

Tabela 5. Stopień zaspokojenia potrzeb na miejsca wychowania przedszkolnego (na najbliższe 3 lata)

Liczba dzieci urodzonych w latach 2011-2014	Liczba miejsc w przedszkolach, oddz. przedszkolnych		Procent zaspokojenia potrzeb
	Publicznych Oddziały przedszkolne w SP	Niepublicznych /Chatka Puchatka/	
123	70	70	115 %

Przebudowa sceny w budynku Biblioteki i Ośrodka Kultury Gminy Kruklanki w którym działa niepubliczne przedszkole, spowodowała zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych od 2017 r.

Tabela 6. Szkoły Publiczne (razem z klasami „0”)

	uczniowie		oddziały		Etaty nauczycieli	Etaty administracji	Etaty obsługi
	Razem	w tym oddz. integracyjne	Razem	w tym oddz. integracyjne			
SP Boćwinka	97	-	7	-	12,68	0,33	3
SP Kruklanki	157	-	9	-	24,38	1,66	4
Kl.Gimnazjum	54	-	3	-			

Uwaga: w tym nauczyciele wspomagający.

Wskaźniki liczbowe z powyższej tabeli w stosunku do roku 2016/2017, utrzymują się na podobnym poziomie. Liczba uczniów zmniejszyła się o 10 osób.

Tabela 7. Wskaźniki szkół podstawowych i gimnazjum (w tym klasy „0”)

	Uczniowie na oddział	Etaty nauczycieli na oddział	Uczniowie na etat nauczycielski	Uczniowie na etat administracji	Uczniowie na etat obsługi
SP Boćwinka	13,8	1,81	7,64	294	32
SP Kruklanki	17,4	2,03	8,65	127	53
Kl.Gimnazjum	18				

Powyższe wskaźniki charakteryzują warunki pracy szkoły. Średnia wielkość oddziału klasowego z jednej strony ilustruje warunki w jakich odbywa się proces nauczania w klasie z drugiej strony ma bezpośredni wpływ na koszty jednostkowe prowadzenia szkół. Mała liczba uczniów na jednego nauczyciela oznacza, że wykorzystanie czasu pracy tego nauczyciela jest nieefektywne.

Tabela 8. Dane i wskaźniki oświatowe w ostatnich trzech latach szkolnych (razem)

	Oddz. przedszkolne			Szkoły podstawowe + Gimnazjum		Szkoły podst.+ klasy gimnaz.
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Liczba uczniów	37	29	24	308	289	284
Liczba oddziałów	2	2	1	21	18	18
Liczba etatów nauczycielskich	2	2	1	36,9	34,65	36,06
Liczba etatów administracyjnych	-	-	-	2	2	2
Liczba etatów obsługi	-	-	-	7	7	7
Uczniowie na oddział	18,5	14,5	24	14,66	16	15,77
Etaty nauczycielskie na oddział	1	1	1	1,75	1,92	2
Uczniowie na etat nauczycielski	18,5	14,5	24	8,34	8,34	7,87
Uczniowie na etat administracji	-	-	-	154	144,5	142
Uczniowie na etat obsługi	-	-	-	44	41	40,57

Tabela 9. Organizacja dowożenia uczniów do szkół

	Szkoły	Wychowankowie oddz. przedszkolnych	Uczniowie w klasach I-IV szkół podstaw.	Uczniowie w wyższych klasach SP, klas gimn. i wyżej	w tym: uczniowie niepełnospr.	Razem
Liczba uczniów uprawnionych do bezpłatnego dowożenia, na koszt gminy	SP Boćwinka	0	45	30	4	75
	SP Kruklanki	9	22	48	4	79
	specjalne, nie prowadzone przez gminę	2	2	5	9	9
w tym:						
Rodzice ze zwrotem kosztów	SP Boćwinka	0	0	1	1	1
	SP Kruklanki	0	0	0	0	0
	specjalne, nie prowadzone przez gminę	2	2	5	9	9
Bilety komunikacji publicznej zakupione przez gminę	SP Boćwinka	0	45	30	1	1
	SP Kruklanki	9	22	48	4	79

Uwaga: zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, do bezpłatnego dowożenia do szkoły uprawnione są dzieci odbywające roczne przygotowanie przedszkolne, uczniowie klas I-IV szkół podstawowych zamieszkujący ponad 3 km od szkoły, uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych zamieszkujący powyżej 4 km od szkoły, oraz wszyscy uczniowie niepełnosprawni.

Tabela 10. Przepływ uczniów pomiędzy obwodami szkół podstawowych

	Uczniowie spoza obwodu uczęszczający do szkoły	Uczniowie z obwodu szkoły uczęszczający do innej szkoły	Saldo przepływów uczniów
SP Boćwinka	1	49	-48
SP Kruklanki	13	35	-22

Saldo ujemne oznacza, że więcej uczniów z danej szkoły obwodowej odchodzi do innych szkół, niż do niej z innych obwodów przychodzi.

Saldo ujemne uczniów SP w Boćwinie zwiększyło się o 14 osób w stosunku do ubiegłego roku (było – 30), a z obwodu SP w Kruklankach pozostaje prawie niezmiennie.

Na taki stan mają wpływ takie czynniki jak: wybór przez rodziców innych szkół poza obwodem, wyjazd dzieci wraz z rodzicami za granicę, uczęszczanie uczniów z orzeczeniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych do szkół specjalnych. **Zauważa się, że rodzice dzieci z obwodu SP Boćwinka coraz częściej posyłają dzieci do obwodu SP w Kruklankach.**

Nadmierne przepływy uczniów między gminami mogą mieć także pewne znaczenie dla polityki oświatowej, zwłaszcza w obszarze zatrudnienia nauczycieli. Warto pamiętać, że subwencja oświatowa jest naliczana na uczniów zapisanych do szkoły, nie zaś na młodzież zamieszkałą w danej gminie. **Przepływy uczniów mają więc także wpływ na dochody gminy z tytułu subwencji.** Wskaźnik, dotyczy także wewnętrznej „konkurencji” między szkołami tego samego organu.

V. Profilaktyka zdrowia

Szkoły prowadzone przez Gminę Kruklanki nie są wyposażone w gabinety profilaktyki zdrowia. Opieką medyczną nad uczniami pełni – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kruklankach.

Programy profilaktyczne w szkołach realizowane przez pielęgniarkę szkolną w roku szkolnym 2017/2018

- 1) prowadzenie u uczniów szkół podstawowych klas: I - VII, grupowej profilaktyki próchnicy zębów metodą nadzorowanego szczotkowania zębów preparatami fluorkowymi, 6 razy w roku szkolnym – udział 198 uczniów;
- 2) program profilaktyki chorób zakaźnych: porady, pogadanki, broszury – udział 275 uczniów;
- 3) program przeciwdziałania palenia papierosów, picia alkoholu – udział 87 uczniów;
- 4) prelekcje rozmowy indywidualne;
- 5) prowadzenie edukacji zdrowotnej – higiena osobista racjonalne odżywianie, promowanie sportu;
- 6) pogadanki, tablice informacyjne, rozmowy indywidualne.

VI. Kadra nauczycielska

Tabela 11. Kadra nauczycielska zatrudniona w szkołach (w tym kl. „0”).

	Pełnozatrudnieni		Niepełnozatrudnieni	
	Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów
SP Boćwinka	10	11,26	3	1,42
SP Kruklanki	21	21,41	6	2,97
Razem:	31	32,67	9	4,39

Do powyższych wyliczeń brani są pod uwagę nauczyciele przebywający na urloпах dla poratowania zdrowia.

Tabela 12. Kadra nauczycielska wg stopnia awansu zawodowego

	Liczba nauczycieli			
	Stażyści	kontraktowi	Mianowani	dyplomowani
SP Boćwinka	2	1	7	3
SP Kruklanki	1	1	13	12
Razem:	3	2	20	15
Średnie wynagrodzenia (zł brutto)	2.900,20	3.219,22	4.176,29	5.336,37

Wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń (art.30a KN)- wypłacono **dodatek uzupełniający** - wyrównanie ogółem za 2017 r. nauczycielom stażystom, w wysokości **570,81 zł**

Tabela 13. zmiany w liczbie przeliczeniowych etatów nauczycielskich

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba przeliczeniowych etatów nauczycielskich	41,04	43,59	36,8	35,42	37,06	34,35 stan na 30.IX.

Analizując liczbę przeliczeniowych etatów nauczycielskich w 6 kolejnych latach, zauważa się tendencję wzrostową do 2014 r. oraz znaczny spadek etatów w 2016 r.

Liczba dzieci w szkołach do 2015 r. (wraz z klasami „0”) utrzymywała się na wyrównanym poziomie - średnio 340 uczniów, następnie z roku na rok spadała. W roku szkolnym 2017/2018 - do 308 uczniów.

Analizowany wskaźnik daje możliwość uchwycenia zależności między zmniejszającą /zwiększającą się liczbą uczniów a liczbą godzin dydaktycznych potrzebnych do realizacji podstawy programowej i tzw. „ramówki”

Tabela 14. Liczba godzin ponadwymiarowych.

	Liczba godzin ponadwymiarowych realizowanych przez nauczycieli			
	stażystów	kontraktowych	mianowanych	dyplomowanych
SP Boćwinka	1	0	11	5
SP Kruklanki	0	10	26,5	24,27

Tabela 15. Nauczyciele bibliotekarze, psychologzy logopedzi pedagodzy

	Liczba etatów			
	bibliotekarz	psycholog	logopeda	pedagog szkolny
SP Boćwinka	0,33	0	0,19	0
SP Kruklanki	0,33	0	0,31	1

Godziny logopedii:

SP Boćwinka - 5 godz.

SP w Kruklankach - 8 godz.

Tabela 16. Kadra nauczycielska wg specjalizacji

specjalizacja	Liczba nauczycieli z odpowiednim przygotowaniem do nauczania przedmiotu		Razem
	Kruklanki	Boćwinka	
język polski	3	1	4
matematyka	3	2	5
fizyka	1	0	1
informatyka	2	1	3
historia	2	1	3
geografia	1	0	1
biologia	2	2	4
przyroda	1	1	2
chemia	1	0	1
wychowanie fizyczne	4	1	5
plastyka, zajęcia artystyczne	0	1	1
technika	3	1	4
język angielski	2	1	3
język niemiecki	1	1	2
język ukraiński	1	0	1
muzyka	1	1	2
edukacja wczesnoszkolna	7	3	10
nauczanie początkowe	2	2	4
logopedia	1	0	1
pedagog	1	1	2
wychowanie do życia w rodzinie	2	0	2
religia	4	1	5
etyka	1	0	1
światlica	2	0	2
rewalidacja	0	4	4
zajęcia korekcyjno - kompensacyjne	1	1	2
Oligofrenopedagogika	1	4	5

Z przedstawionych danych wynika, że najliczniejsza jest specjalizacja w zakresie edukacji wczesnoszkolnej.

Tabela 17. Doskonalenie i awans zawodowy nauczycieli w roku szkolnym 2017/2018

	Liczba nauczycieli	
	SP Boćwinka	SP Kruklanki
Liczba nauczycieli, którzy brali udział w postępowaniu o awans zawodowy	3	1
Liczba nauczycieli, którzy uzyskali awans zawodowy	2	1
Liczba nauczycieli, którzy w ostatnim roku uzyskali prawo do nauczania drugiego przedmiotu	0	2
Liczba nauczycieli, którzy mają prawo do nauczania dwóch lub więcej przedmiotów	9	23
Liczba nauczycieli, którzy ukończyli studia wyższe w ostatnim roku	0	1
Liczba nauczycieli, którzy brali udział w kursach doskonalących	11	27

Planowane wsparcie finansowe doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2017 – 2018 gwarantowały:

- Zarządzenie Wójta Nr 10/2017 z dnia 3 lutego 2017 r.
- Uchwała nr XXVI/235/2018 Rady Gminy Kruklanki z dnia 20 lutego 2018 r.

Tabela 18. Plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli

	2017		2018	
	Kwota dofinansowania	Kwota wykorzystana	Kwota dofinansowania	Kwota wykorzystana
SP Boćwinka	5.450 zł	1.564,95	5.884 zł	450*
SP Kruklanki	11.500 zł	5.585,60	12.190 zł	4.617,01*

* wydatki poniesione do 30.09.2018 r.

Tabela 19. Rozwiązanie stosunku pracy (liczba nauczycieli)

Podstawa prawna rozwiązania stosunku pracy	SP. Boćwinka	SP. Kruklanki
Na wniosek nauczyciela	2	0
Przejsie na emeryturę	0	0
Czasowa lub stała niezdolność do wykonywania pracy	0	0
Uzyskanie negatywnej oceny pracy	0	0
Art.20 Karty nauczyciela lub art.225 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – prawo oświatowe	0	3
Art.26 karty nauczyciela (wygaśnięcie stosunku pracy)	0	1
Razem:	2	4

Na urlopie dla poratowania zdrowia przebywał 1 nauczyciel (SP Boćwinka).

Tabela 20. Nawiązanie stosunku pracy z nowymi nauczycielami

	Liczba nauczycieli	w przeliczeniu na etat
SP Boćwinka	3	1,29
SP Kruklanki	1	0,5

VII. Związki Zawodowe

Nauczyciele z Gminy Kruklanki przynależą do następujących organizacji związkowych pracowników:

- Związek Nauczycielstwa Polskiego, Zarząd Oddziału w Węgorzewie – **13 nauczycieli**;
- Międzyzakładowa Organizacja Związkowa Pracowników Oświaty NSZZ „Solidarność”, Wilkasy – **3 nauczycieli**.

Zgodnie z art. 34¹ ustawy o związkach zawodowych pracodawcy objęci działaniem międzyzakładowej organizacji związkowej ponoszą koszty, w tym koszty wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne pracownika zwolnionego z obowiązku świadczenia pracy na okres kadencji w zarządzie międzyzakładowej organizacji związkowej.

Obciążenia Gminy w tym zakresie wyniosły:

- dla ZNP Węgorzewo – **0 zł**
- dla NSZZ „Solidarność”, Wilkasy – **481,43 zł**

VIII. Warunki kształcenia i zarządzania mieniem szkolnym

W roku szkolnym 2017/2018 w obu szkołach:

- Zakupiono i zamontowano po jednej tablicy multimedialnej, w ramach rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno - komunikacyjnych „**Aktywna tablica**”.
- Rozpoczęto realizację Projektu Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej – szybki internet dla szkół o parametrach, które umożliwią wykorzystywanie go do procesów dydaktycznych (przewidywane wykonanie – koniec roku 2018).

W okresie wakacyjnym w gminnych obiektach szkolnych przeprowadzono następujące działania:

1) W Szkole Podstawowej w Kruklankach

- odmalowano niektóre klasy.
- wymieniono zniszczone blaty ławek.
- rozpoczęto remont klasy nr 17 oraz sali gimnastycznej (budynek przy stadionie). Prace potrwać do listopada 2018 r.

2) W Szkole Podstawowej w Boćwinie

- remont dużej sali na I piętrze (54m²). Sala została podzielona na dwie klasy po 27 m² każda.

Tabela 21. Wyposażenie szkół w komputery

	uczniowie	Liczba komputerów	Liczba komputerów z dostępem do internetu	Liczba uczniów na 1 komputer	Liczba uczniów na 1 komputer z dostępem do internetu
SP Boćwinka	97	26	20	4	5
SP Kruklanki	187	39	39	5	5

Przypadającą liczbę uczniów na jeden komputer, podano w zaokrągleniu.

W budynku Szkoły Podstawowej w Boćwinie – z siedzibą w **Jurkowie**, **nie ma dostępu do Internetu**.

IX. Proces nauczania i wyrównanie szans edukacyjnych

Tabela 22. Promocja uczniów

	świadectwo z wyróżnieniem		egzamininy poprawkowe		niepromowani	
	Liczba uczniów	% uczniów	Liczba uczniów	% uczniów	Liczba uczniów	% uczniów
SP Boćwinka	14	21,5	4	6,1	2	3,1
SP Kruklanki	23	18,63	0	0	0	0
Kl.Gimnazjum	12	6,48	2	1,08	2	1,08

Tabela 23. Frekwencja w szkołach i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania

	Frekwencja w %	Nieodpowiednia lub naganna roczna klasyfikacyjna ocena zachowania	
		Liczba uczniów	% uczniów
SP Boćwinka	89	1	1
SP Kruklanki	93,14	0	0
Klasy Gimnazjum	90,43	4	2,16

Uwaga: frekwencja liczona jako suma godzin absencji niezależnie od jej przyczyny i kwalifikacji (usprawiedliwionej i nieuspraw.). Celem kolumny trzeciej i czwartej w tabeli, jest opisanie trudności wychowawczych szkół.

Tabela 24. Tygodniowa liczba godzin zajęć pozalekcyjnych i dodatkowych.

	światlica	Koła zainteresowań	SKS	Lekcje dzielone na grupy	Razem
SP Boćwinka	10	14*	1	0	25
SP Kruklanki	26	25*	1	5	57
Klasy Gimnazjum	13	0	1	5	19

* w tym z projektu „Podniesienie jakości kształcenia ogólnego w gminie Kruklanki”
Nauczyciele wykonywali godziny pozalekcyjne za wynagrodzeniem.

Tabela 25. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych

	Zajęcia w świetlicy	Zajęcia sportowe	Koła przedmiotowe
SP Boćwinka	58	11	56
SP Kruklanki	116	18	91

Tabela 26. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach wyrównawczych, rewalidacyjnych i logopedycznych.

	Zajęcia			Logopedia	Indywidualny tok nauki	Nauczanie indywidualne
	wyrównawcze	korekcyjno-kompensacyjne	rewalidacyjne			
SP Boćwinka	42	13	4	16	0	0
SP Kruklanki	35	31	7	27	0	1

Tabela 27. Tygodniowa liczba godzin pracy pedagoga, psychologa, logopedy i bibliotekarza.

	Pedagog/ doradca zawodowy	psycholog	logopeda	bibliotekarz
SP Boćwinka	6	0	5	10
SP Kruklanki	32	0	8	10

Zgodnie z Uchwałą nr XV/116/2016 Rady Gminy Kruklanki z dnia 28 czerwca 2016 r. tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dla nauczyciela **pedagoga** wynosi **32 godzin**.

Tabela 28. Liczba uczniów uczących się języków obcych (w tym klasy „0”).

	angielski	niemiecki	rosyjski	ukraiński
SP Boćwinka	56	41	0	0
SP Kruklanki	157	25	0	19
kl. Gimnazjum	54	50	1	6

Celem ujednolicenia nauki języków obcych nowożytnych w dwóch szkołach podstawowych, od roku szkolnego 2013/2014 r. w Szkole Podst. w Boćwinie wprowadzono naukę języka angielskiego od klasy „0”. W roku 2017/2018 w szkole nauczano j. angielskiego w klasach 0-IV i kl.VII oraz języka niemieckiego w klasach V – VI.

Tabela 29. Wsparcie materialne dla uczniów (liczba korzystających uczniów, w tym klasy „0”).

	Stypendia szkolne socjalne 2017/2018	Stypendia motywacyjne	Zasiłki szkolne	Dofinansowanie posiłków w szkole
1	2	3	4	5
SP Boćwinka	25	14	0	33
SP Kruklanki	26	23	0	62
Klasy Gimnazjum	10	11	0	
Szkoły ponadgimnazjalne	21			

Tabela 30. Uczniowie z orzeczeniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Uczniowie	Przedszkola/ Oddz.przedszkolny	Szkoły podstawowe		Klasy Gimnazjum
	Liczba wychowanków	Liczba uczniów		Liczba uczniów
		SP Boćwinka	SP Kruklanki	
Ogółem: z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	1	4	3	3
w tym:				
z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specj. uczęszczający do oddziałów ogólnodostępnych	1	4	3	3
z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specj. uczęszczający do oddziałów integracyjnych	0	0	0	0
z orzecz. o potrzebie kształcenia specjalnego, uczęszczający do oddziałów specjalnych	0	0	0	0
Ogółem: z orzecz. o potrzebie kształcenia specj. uczęszczający do szkół specjalnych nie prowadzonych przez gminę	2	7		0

X. Finansowanie oświaty

Tabela 31. Źródła środków finansowych na oświatę.

	2014		2015		2016		2017		Zmiana 2014 do 2017
	tysiące PLN	procent całości	tysiące PLN	procent całości	tysiące PLN	procent całości	tysiące PLN	procent całości ±	
Subwencja oświatowa	2.371	54,7	2.461	64	2.641	72	2.754	69	+ 383
Celowe dotacje na programy bieżące	469	10,8	216	5,6	212	6	507	13	+ 38
Celowe dotacje inwestycyjne	210	5	-	-	-	-	-	-	- 210
Pozostałe dochody budżetu gminy	1.286	29,5	1.165	30,4	801	22	726	18	- 560
Razem	4.336		3.842		3.654		3.987		- 349

Podział zadań oświatowych w poniższej tabeli wynika z zapisu ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (art. 28 ust.5), zgodnie z którym subwencja oświatowa jest naliczana z wyłączeniem zadań związanych z dowozem uczniów oraz zadań związanych z zapewnieniem kształcenia, wychowania i opieki uczniom, którzy kończą 5 lat lub mniej w roku bazowym, w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, niezwiązanych z wychowaniem i kształceniem specjalnym albo zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi.

Tabela 32. Wydatki bieżące gminy na zadania z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej (rok budżetowy)

	2016				2017			
	Tysiące PLN	% całości ±	Liczba uczniów	Na ucznia	Tysiące PLN	% całości ±	Liczba uczniów	Na ucznia
Zadania oświatowe z wyłączeniem przedszkoli i dowożenia uczniów:								
Szkoły podstawowe	1.951	60,5	201	9,7	2.271	63,4	211	10,8
Gimnazja	1.164	36	88	13,22	955	26,6	77	12,4
Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	5	0,1	-----	-----	11	0,3	-----	-----
Pomoc materialna dla uczniów – stypendia, zasiłki (w tym szkoły średnie)	102	3,2	79	1,3	100	2,8	130 *	0,77
Inne wydatki bieżące	7	0,2	-----	-----	247	6,9	-----	-----
Razem wydatki bieżące (bez wydatków na przedszkola i dowożenie uczniów do szkół)	3.229				3.584			
Pozostałe zadania oświatowe:								
Przedszkola /oddziały przedszkolne	126	30	29	4,34	110	27	25	4,4
Inne formy przedszkolne (niepubliczne)	146	34	42	3,47	178	44	50	3,56
Dowożenie uczniów do szkół (w tym oddz. przedszk.)	153	36	203	0,75	115	29	163	0,7
Razem pozostałe wydatki	439				403			
Razem wydatki	3842				3.987			

*(dane z tabeli 29 kolumny 2-4)

Podane kategorie wydatków są zgodne z klasyfikacją budżetową. Przedszkola :80103, 80104, 80105, 80106; szkoły podstawowe: 80101, 80102; gimnazja: 80110, 80111; stołówki szkolne i przedszkolne: 80148; dowożenie uczniów do szkół: 80113; świetlice szkolne: 85401; dokształcanie i doskonalenie nauczycieli: 80146, 85446; pomoc materialna dla uczniów: 85415. W wierszu „inne

wydatki bieżące” należy podać sumę wydatków poniesionych w działach 801 i 854, z wyłączeniem wydatków w rozdziałach wymienionych powyżej.

Tabela 33 i 34. Porównanie wydatków bieżących z lat 2016 i 2017, w przeliczeniu na jednego ucznia i na jeden oddział w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez gminę

2016r.	oddziały	uczniowie	Wydatki bieżące ogółem w tysiącach PLN		Wydatki bieżące ogółem na jednego ucznia		Wydatki bieżące ogółem na jeden oddział	
			Wynagrodzenia brutto	pozostałe bieżą.	wynagrodzenia	pozostałe bieżą.	wynagrodzenia	pozostałe bieżą.
Oddział przedszkolny - Boćwinka	1	13	43	6	3,3	0,46	43	6
Oddział przedszkolny - Kruklanki	1	16	70	7	4,37	0,43	70	7
SP Boćwinka	6	85	848	188	9,98	2,21	141	31,3
SP Kruklanki	8*	116	738	192	6,36	1,65	92,25	24
Gimnazjum	5	88	971	176	11	2	194	35,2

Uwaga: dane do powyższej tabeli powinny pochodzić tylko z odpowiednich rozdziałów klasyfikacji budżetowej (przedszkola: 80103, 80104, 80105, 80106; szkoły podstawowe: 80101, 80102; gimnazja: 80110, 80111). Dla swoich celów gmina może policzyć całkowite wydatki bieżące dla każdej szkoły, pod warunkiem, że odpowiednio przypisze każdemu przedszkolu i każdej szkole wydatki na stołówki szkolne i przedszkolne (80148), na dowożenie uczniów do szkół (80113), na świetlice szkolne (85401), na dokształcanie i doskonalenie nauczycieli (80146, 85446), na pomoc materialną dla uczniów (85415). Działalności oświatowa JST należy do działów 801 i 854.

*średnia oddziałów w SP Kruklanki w 2016r.: m-ce I - VIII – 9 oddziałów; m-ce XI – XII – 7 oddziałów

2017r.	oddziały	Uczniowie śr. roczna	Wydatki bieżące ogółem w tysiącach PLN		Wydatki bieżące ogółem na jednego ucznia		Wydatki bieżące ogółem na jeden oddział	
			Wynagrodzenia brutto	pozostałe bieżą.	wynagrodzenia	pozostałe bieżą.	wynagrodzenia	pozostałe bieżą.
Oddział przedszkolny - Boćwinka	0,66*	8	33	5	4,12	0,6	33	5
Oddział przedszkolny - Kruklanki	1	17	66	7	3,88	0,4	66	7
SP Boćwinka	7	89	862	190	9,68	2,13	123,1	27,1
SP Kruklanki	7	122	896	241	7,34	1,97	128	34,4
Gimnazjum	4**	77	831	165	10,79	2,14	207,7	41,2

* średnia oddziałów „0” przy SP Boćwinka w 2017 r.: m-ce I - VIII – 1 oddział, m-ce XI – XII – brak klasy „0”

** średnia oddziałów Gimnazjum w 2017r.: m-ce I - VIII – 5 oddziałów; m-ce XI – XII – 3 oddziały

Wydzielenie wydatków bieżących z całkowitych wydatków na oświatę pozwala na uniezależnienie wskaźnika wahań spowodowanych przez inwestycje i otrzymanie rzeczywistego kosztu kształcenia ucznia. Tak określone całkowite koszty bieżące najlepiej oddają wysiłek finansowy gminy związany z utrzymaniem szkół. Koszt ten jest wypadkową wielu czynników w tym: kształtu sieci szkolnej, wielkości oddziału klasowego, wysokości wynagrodzeń nauczycieli itp.

W powyższej tabeli przedstawiono wynagrodzenia brutto: „trzynastki”, świadczenia z ZFŚS, itp. są ujęte w pozostałych wydatkach bieżących. Należy pamiętać, że na wyliczony koszt przypadający na jednego ucznia istotny wpływ ma struktura stopni awansu i staży nauczycieli, co z kolei w niewielkim stopniu zależy od dyrektora.

Koszt przypadający na jeden oddział – wskaźnik ten jest pochodną liczby uczniów oraz decyzji organizacyjnych.

Wydatki wykazane w powyższych tabelach stanowią wydatki poniesione w latach kalendarzowych (2016 i 2017) a nie w roku szkolnym (2016/2017 i 2017/2018) i są zestawione ze średnią liczbą uczniów i oddziałów w danym roku kalendarzowym.

Tabela 35 i 36 Naliczona subwencja a plan finansowy szkół prowadzonych przez gminę w latach 2017 i 2018 (bez klas „0” i przedszkoli).

Jednostka	Liczba uczniów	Subwencja 2017	Kwota subwencji w przeliczeniu na 1 ucznia	Wykonanie plan finansowego 2017	Kwota wykonanego planu w przeliczeniu na 1 ucznia	Różnica
SP Boćwinka	85	733.600	8,6	1.051.542	12,37	-317.942
SP Kruklanki	116	1.065.677	9,2	1.136.683	9,8	-71.006
Gimnazjum	88	855.941	9,72	995.374	11,31	-139.433
Razem:	289	2.655.218		3.183.599		- 528.381

Jednostka	Liczba uczniów*	Subwencja 2018	Kwota subwencji w przeliczeniu na 1 ucznia	Planu finansowy 2018	Kwota planu finans. w przeliczeniu na 1 ucznia	Różnica
SP Boćwinka	89	847.497	9,52	1.129.969	12,7	-282.472
SP Kruklanki	122	1.180.363	9,67	1.753.887	14,37	-573.524
Gimnazjum	77	737.269	9,57	538.539	7	+198.730
Razem:	288	2.765.129		3.422.395		- 657.266

* średnia roczna

Tabela 37. Wydatki bieżące szkół procentowo odniesione do subwencji ostatecznej na 2017 r.

Jednostka	Subwencja ostateczna na 2017 r.	Wydatki na wynagrodzenia nauczycieli (ZFŚS, dokszt.)	Wydatki rzeczowe	Wydatki pozostałe	Wydatki razem	Procentowy udział wydatków na wynagrodz. nauczycieli w subwencji ostatecznej	Procentowy udział wydatków rzeczowych w subwencji ostatecznej ±
SP Boćwinka	778.394	851.568	78.794	158.577	1.088.939	109,4 %	10,1%
Szkoła K-ki	1.975.370	1.729.229	135.409	340.468	2.205.106	87,5 %	6,85 %
Ogółem	2.753.764	2.580.797	214.203	499.045	3.294.045		

Na pozycje wydatki razem składa się także pozycja „wydatki pozostałe” w skład której wchodzi: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń administracji i obsługi, pozostałe usługi, usługi materialne, usługi zdrowotne, opłaty za Internet i telefony, podróże służbowe, różne opłaty i składki a także szkolenia i wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń (dodatki mieszkaniowe i wiejskie, ekwiwalenty za odzież i fundusz zdrowotny nauczycieli).

Tabela 38. Wynagrodzenia nauczycieli a subwencja oświatowa

Rok	2014	2015	2016	2017	2018
Subwencja	2.371.030	2.460.831	2.641.418	2.753.764	2.765.130
Wynagrodzenia/subwencja%	128 %	95 %	100,2%	106 %	104%

Powyższe zestawienie ukazuje w jakim procencie przyznana gminie subwencja oświatowa pokrywa koszty wynagrodzeń nauczycieli. Zauważamy największy niedobór subwencji w 2014 r. W 2015r. rozwiązano umowy z 5 nauczycielami, co od razu odzwierciedla wskaźnik. Monitorowanie liczby etatów przeliczeniowych n-li, stanowi ważny argument, ponieważ ukazuje najbardziej zbliżony do rzeczywistości obraz problemu.

Tabela 39. Roczny koszt utrzymania oddziału w szkołach w 2017 r. (bez dotacji, inwestycji)

Jednostka	Budżet szkoły finansowany z subwencji	Budżet szkoły finansowany ze środków własnych	Liczba oddziałów w I półroczu 2017	Liczba oddziałów w II półroczu 2017	Średnia liczba oddziałów	Roczny koszt utrzymania oddziału
Gimnazjum	855.940	99.018	5	3	4,33	220.544
SP Kruklanki	1.079.663	97.435	7	8	7,33	160.586
SP Boćwinka	733.600	317.942	6	7	6,33	166.120
Oddz.„0” Kruklanki	53.753	19.296	1	1	1	73.049
Oddz.„0” Boćwinka	44.794	- 7.397	1	0	0,66	56.662

2017 r. wzrósł koszt utrzymania oddziału w SP Kruklanki o 38.089 zł, a SP Boćwinka o 21.897zł w stosunku do roku 2016. Roczny koszt utrzymania oddziału gimnazjalnego był tańszy o 12.495 zł.

Tabela 40. Projekty planów budżetowych szkół (w tym oddz. przedszkolne) na 2018 r. w zestawieniu z subwencją wstępną

wskaźniki	SP Boćwinka	SP Kruklanki
Nauczyciele: wynagrodzenia, ZUS, 13-tka	821.167,35	1.800.894,29
Obsługa: wynagrodzenie, ZUS, 13-tka	137.813,19	236.777,25
Dokształcanie nauczycieli	5.884	12.190
ZFŚS - razem	47.615	100.761
Pomoc materialna	2.000	6.000
Wydatki rzeczowe	59.616,12	115.016,12
Pozostałe wydatki (energia, usługi, pomoce naukowe itp.)	81.802,34	120.472,34
Planowany budżet ogółem	1.155.898	2.392.111
Subwencja wstępna dla szkół na 2018 r.	775.774	1.989.356
Saldo: subwencja minus wydatki	- 380.124	- 402.755
Planowane inwestycje przyjęte do planu budżetu	-	-

Tabela 41. Porównanie rocznych kosztów utrzymania placówek oświatowych w 2017 r. (w zł)

l.p.	Nazwa szkoły	Koszty zakupu opału	Koszt energii elektrycznej, inne (dźwig)	Koszt zużycia wody, ścieki	Koszt wywozu śmieci	Razem
1.	SP w Kruklankach (w tym sala gimnastyczna)	71.662,39	12.548,27	6.547,57	2.163	92.921,23
2.	Obiekt SP w Boćwinie	22.538,22	4.199,16	446,10	1.117,50	28.300,98
3.	Obiekt w Jurkowie	11.492,02	4.527,27	481,01	1.117,50	17.617,80
	Razem	105.692,63	21.274,70	7.474,68	4.398	138.840,01

W stosunku do ubiegłego roku szkolnego nastąpiło minimalne zwiększenie wydatków, ogółem o kwotę 54,28zł.

EGZAMIN GIMNAZJALNY

Informację o egzaminie opracowano na podstawie danych sporządzonych przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży.

Egzamin gimnazjalny został przeprowadzony w dniach od 18 do 20 kwietnia 2018 r.

- Egzamin gimnazjalny przeprowadzany jest w trzeciej klasie gimnazjum. Jest on powszechny i obowiązkowy, co oznacza, że musi przystąpić do niego każdy uczeń kończący szkołę. Przystąpienie do egzaminu jest jednym z warunków jej ukończenia.
- Uczeń klasy II dotychczasowego gimnazjum, który w roku szkolnym 2017/2018 nie otrzymał promocji do klasy III, z dniem 1 września 2018 r. staje się uczniem klasy VIII szkoły podstawowej (art.128 ust. 2 ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe).
- Liczba punktów uzyskana na egzaminie gimnazjalnym nie ma wpływu na ukończenie szkoły. Wynik egzaminu gimnazjalnego jest jednak brany pod uwagę przez szkoły ponadgimnazjalne przy przyjmowaniu uczniów tych szkół.

Egzamin gimnazjalny składa się z trzech części i obejmuje:

- 1) w części pierwszej – humanistycznej – wiadomości i umiejętności z zakresu języka polskiego oraz z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie;
- 2) w części drugiej – matematyczno-przyrodnicza – wiadomości i umiejętności z zakresu matematyki oraz z zakresu przedmiotów przyrodniczych: biologii, geografii, fizyki i chemii;
- 3) w części trzeciej – wiadomości i umiejętności z języka obcego nowożytnego, na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

Tabela 42. Wyniki uczniów

Przedmiot	Liczba uczniów	Średnia w szkole	Odchylenie standardowe*	Stanin_	Liczba szkół z wynikiem			średni wynik w:			
					niskim	średnim	wysokim	Gminie	Powiecie	województwie	kraju
Język polski	26	65%	17%	5	-	1	-	65%	66%	65%	68%
Historia i wiedza o społeczeństwie	26	54%	19%	4	-	1	-	54%	56%	56%	59%
Matematyka	26	52%	23%	5	-	1	-	52%	49%	49%	52%
Przedmioty przyrodnicze	26	55%	22%	5	-	1	-	55%	54%	54%	56%
Język angielski poziom podstawowy	14	58%	27%	4	-	1	-	58%	65%	64%	68%
Język angielski poziom rozszerzony	13	43%	31%	-	-	-	-	-	-	-	-
Język niemiecki poziom podstawowy	12	59%	19%	7	-	-	1	59%	51%	49%	52%
Język niemiecki poziom rozszerzony	9	26%	26%	-	-	-	-	-	-	-	-

* **Odchylenie standardowe** – wyrażona w punktach miara rozrzutu wyników zdających z danej grupy. Im wyższa wartość odchylenia standardowego, tym większe zróżnicowanie wyników.

Stanin 4 – niżej średni

Stanin 5 – średni

Stanin 7 – wysoki

W tym roku szkolnym, żaden z uczniów nie zdawał egzaminu z języka rosyjskiego (w poprzednim roku 2 osoby).

W analizowanym okresie uczniowie III klasy gimnazjalnej osiągnęli wyniki na poziomie średnim. W stosunku do roku ubiegłego 2016/2017, odnotowano:

- osiągnięty 5 stanin z języka polskiego (w 2016/2017 osiągnięto 3 stanin - niski)
- utrzymanie wyników z historii i wiedzy o społeczeństwie na poziomie 4 stanina, matematyki oraz przedmiotów przyrodniczych na poziomie 5 stanina.
- poprawa wyników z języków nowożytnych, zwłaszcza z języka niemieckiego na 7 stanin (był 4 stanin).